

Dr. Harun YILMAZ

Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı

TÜRK İDARE HUKUKUNDAYA İDARI İSTİKRAR İLKESİ

onikilevha

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	V
ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM İDARI İSTİKRAR İLKESİ VE İDARE HUKUKUNA HÂKİM TEMEL İLKELER İLE İLİŞKİSİ

I. “İDARI İSTİKRAR” VE İDARI İSTİKRAR İLKESİ.....	13
A. İstikrar Kavramı	13
B. “İdari İstikrar”.....	19
1. İdari İstikrar Kavramı	19
2. İdari İstikrarın Oluşmasında Etkili İki Kavram: Siyasi ve Ekonomik İstikrar	24
C. İdari İstikrar İlkesinin İdare Hukukundaki Yeri ve İşlevi	32
II. İDARI İSTİKRAR İLKESİNİN İDARE HUKUKUNA HÂKİM TEMEL İLKELER İLE İLİŞKİSİ.....	38
A. Düzenli İdare İlkesi.....	41

B.	İdareye Güven İlkesi	48
C.	Hukuki Belirlilik İlkesi	55
D.	Hukuki İstikrar İlkesi.....	63
E.	İdarenin Kanunluğu İlkesi.....	67
F.	Hukuki Güvenlik İlkesi ve Geçmişe Etki Yasağı	74
1.	Hukuki Güvenlik İlkesi.....	74
2.	Geçmişe Etki Yasağı	82

İKİNCİ BÖLÜM
İDARI İŞLEM TEORİSİNE ETKİLERİ
BAKIMINDAN İDARI İSTİKRAR İLKESİ

I.	İDARI İSTİKRAR İLKESİNİN İDARI USULE YANSIYAN BOYUTU.....	87
A.	İdari Usul Kavramı.....	87
B.	İdari Usulün İşlevi.....	89
C.	İdari Usul İlkelerinden Biri Olarak İdari İstikrar İlkesi.....	91
II.	İDARI TEAMÜLLERİN MEŞRULUK GEREKÇELERİNDEN BİRİ OLARAK İDARI İSTİKRAR İLKESİ.....	99
A.	İdari Teamüllerin İdare Hukukundaki Yeri ve Niteliği.....	99
B.	İdari Teamüllerin Meşruluk Gerekçelerinden Biri Olarak İdari İstikrar İlkesi	102
III.	İDARI İŞLEMİN UNSURLARINA ETKİLERİ BAKIMINDAN İDARI İSTİKRAR İLKESİ	109
A.	Yetki Unsurunu Etkileyen Boyutlarıyla İdari İstikrar İlkesi.....	109
1.	Fiili Ajan (Görünüşte Memur) Teorisi.....	109
2.	Vekalet Kurumu ve Tedviren Görevlendirme	113
B.	Şekil / Usul Unsurunda İdari İstikrar İlkesinin Görünümü	120
C.	Sebep ve Konu Unsuruna Etkileri Bakımından İdari İstikrar İlkesi	126

1.	Bağlı Yetki	126
2.	Takdir Yetkisi	130
a.	Genel Olarak Takdir Yetkisi	130
b.	İdarenin Takdir Yetkisini Sınırlandıracı Bir Unsur Olarak “İdari İstikrar”	139
D.	İşlemin Amaç Unsuru Olarak “Kamu Yararı” ve İdari İstikrar İlkesi İle İlişkisi.....	148
IV.	İDARI İŞLEMİN SONA ERDİRİLMESİNİN İDARI İSTİKRAR İLKESİ BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	156
A.	İdari İşlemin Sona Erdirilmesinde Koruyucu İşlevi Boyutuyla İdari İstikrar İlkesi	156
1.	Geri Alma	156
a.	Genel Olarak İdari İşlemin Geri Alınması	156
b.	Geri Alınabilecek İşlemler.....	158
(1)	Hukuka Uygun İşlemlerin Geri Alınması	159
(2)	Hukuka Aykırı İşlemlerin Geri Alınması	161
c.	Geri Almada Süre Koşulu ve İdari İstikrar İlkesine Etkisi.....	162
(1)	Geri Almada Süre Koşulu.....	162
i.	Genel Kabul	162
ii.	Geri Almada Süre Koşuluna Getirilen İstisnalar (Her Zaman Geri Alınabilecek İşlemler)	167
(a)	Yokluk.....	168
(b)	Açık Hata	173
(c)	Hile.....	176
(2)	Geri Almada Süre Koşulunun İdari İstikrar İlkesine Etkisi.....	178
i.	Müesses Durum Kavramı.....	178
ii.	Müesses Durumların Korunmasının Temeli Olarak İdari İstikrar İlkesi.....	181
2.	Kazanılmış Hak	192
a.	Kazanılmış Hak Kavramı.....	192
b.	Kazanılmış Haklara Saygı ve İdari İstikrar İlkesi	195
(1)	İdare Hukukunda Kazanılmış Haklara Saygı İlkesi	195

(2) Kazanılmış Haklara Saygının Dayanağı Olarak İdari İstikrar İlkesi	199
3. Haklı Beklenti	211
a. Haklı Beklenti Kavramı ve Haklı Beklentilerin Korunması İlkesi	211
(1) Haklı Beklenti Kavramı	211
(2) Haklı Beklentilerin Korunması İlkesi	213
b. Haklı Beklentilerin Korunması İlkesine Yargı Organlarının Yaklaşımı ve İlkenin İdari İstikrar İlkesi ile İlişkisi	216
(1) Haklı Beklentilerin Korunması İlkesine Yargı Organlarının Yaklaşımı	216
(2) Haklı Beklentilerin Korunmasının Kaynağı Olarak İdari İstikrar İlkesi.....	222
B. İdari İşlemin Yargı Organları Tarafından Sona Erdirilmesi	234
1. İdari İşlemin İptali ve Sonuçları.....	234
2. İdari İşlemin İptali Neticesinde Yargı Kararlarının Yerine Getirilmesi Sorunu Karşısında İdari İstikrar İlkesi .	240

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İDARI İSTİKRAR İLKESİNİN İDARENİN FAALİYETLERİİNİN HUKUKİ REJİMİNE ETKİSİ BAKIMINDAN İŞLEVİ

I. KAMU HİZMETİNİN GÖRÜLMESİNDE İDARI İSTİKRAR İLKESİNİN ETKİ VE SONUÇLARI	251
A. Kamu Hizmeti Kavramı ve Kamu Hizmetine Hâkim Olan İlkeler.....	251
B. Kamu Hizmetinin Süreklliliği İlkesi ve İdari İstikrar İlkesi ile İlişkisi.....	254
1. İdari İstikrarın Sağlanması Açısından Kamu Hizmetinin Süreklliliği İlkesinin İşlev ve Önemi.....	254

2. Kamu Hizmetinde Süreklliliğin ve İdari İstikrarın Sağlanması İçin Öngörülmüş İlke ve Kurallar	263
a. Kamu Hizmetinde Süreklliliğin ve İdari İstikrarın Temini Bakımından “Fait du Prince” ve “Öngörülmezlik” Teorileri.....	264
b. Kamu Hizmetinin Süreklliliği ile İdari İstikrar İlkelerinin Kamu Personel Rejimine Yansımaları.....	267
c. Kamu Malları Yönünden Kamu Hizmetinin Süreklliliği ve İdari İstikrar İlkeleri.....	277
II. İDARENİN DİĞER FAALİYETLERİ BAKIMINDAN İDARI İSTİKRAR İLKESİ	285
A. Kolluk Faaliyetleri.....	285
B. Özendirme – Destekleme ve Planlama Faaliyetleri	290
SONUÇ	297
KAYNAKÇA	303